

Datum: 11.07.2026

Medij: Nova S

Emisija: Pokreni se

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Početak

Trajanje

Emisija 11.07.2026 07:00:00 300:00

Prilog 11.07.2026 08:25:00 17:14

Naslov: Gost-Slobodan Jerotić, stručnjak za energetske efikasnost i obnovljive izvore energije

17148

Naplata centralnog grejanja po potrošnji; Uticaj na troškove grejanja; Saveti za energetske efikasnost

A Beograd je objavio da se od ove sezone za sve korisnike uvodi naplata centralnog grejanja po potrošnji, a ne kao što je do sada bilo po kvadraturi stana. I šta ovo znači za stanovnike glavnog grada, ali i drugih gradova Srbije gde se ovaj sistem već primenjuje, i kolikoće nas koštati grejanje ove zime? Ovog jutra pitamo stručnjaka za energetske efikasnost i obnovljive izvore energije, Slobodana Jerotića. Gospodine Jerotiću, dobro vam jutro i hvala mnogo što ste ovog jutra u našem studiju. Pa, deluje veoma logično kada se kaže, dakle, da se grejanje plati po potrošnji, a ne po kvadraturi stana. Deluje i logično i pravednije. Međutim, kakve su sve promene potrebne kako bismo došli do tog pravednijeg načina naplate? Dobar dan.

Ovaj, zadovoljstvo mi je da pričam o ovoj temi, zato što prosto mislim da je ona nevidljiva.

Ona— ovaj, grejanje je ispod radara sve do momenta dok ne dođu računi, negde— Da, kada dođe prvi račun, onda se hvataju svi za glavu. U januaru mesecu, kad dođe, u januaru mesecu, kad dođu ti visoki računi, mi onda tek počnemo da razmišljamo šta smo to propustili, ili šta smo mogli da uradimo da to ne bude tako i da nam, ovaj, bude priuštivo— priuštivi ti troškovi grejanja. Pa, vidite ovako, znači, to je naplata po potrošnji, ona je bila mandatorno definisana još 2013. godine Zakonom o efikasnom korišćenju energije. Međutim, lokalne samouprave, uglavnom, ovaj, su ignorisale potpuno te, ovaj, zakonsku— tu, zakonske odredbe. I mi sad imamo situaciju da, eto, posle nekih 13 godina pričamo o tome da u Beogradu se uvodi daljinsko grejanje, odnosno naplata po potrošnji, koja je, recimo, od 2011./2012. godine sasvim normalna u gradovima poput Šapca, Subotice, gde to funkcioniše na jedan prost način i da nikakvih problema do sada nije bilo.

Zašto je to sad u Beogradu bilo problem sve ovo vreme, pa sad više nije problem?

To su sad zaista neke, ovaj, vrlo interesantne stvari. Međutim, šta se menja?

Naplata po potrošnji, ovaj, može da bude uvedena u tehničkom smislu u ovom momentu, znači ne postoje nikakve prepreke da ona bude realizovana, zato što u svim toplotnim postanicama postoje kalorimetri, znači uređaji koji mere potrošnju energije za tu postanicu, odnosno za sve stanove koji su priključeni na toj postanici. I suštinski, kad podelite onu energiju koju je, ovaj, izmerio kalorimetar sa kvadraturom, vi automatski dobijate koliko taj svaki stan troši energije, i vrlo prosto možete da izračunate koliki je— koliki su troškovi grejanja u tom stanu.

Znači, suštinski, apsolutno vam ne treba nikakva oprema da bi prešli na naplatu po potrošnji.

I onda se dešava da u nekim zgradama stanovi iste kvadrature plaćaju različite— imaju različite troškove grejanja. Zbog tog— zbog geometrije zgrade, zbog toga što je zgrada lošijih ili boljih tih energetskih svojstava, zato što je devastirana vremenom, stara zgrada, i tako dalje.

Tako da postoji tu mnogo razloga zašto neke zgrade troše više, a neke troše manje, ovaj, toplotne energije.

A šta može da se očekuje, negde ugrubo rečeno, sada kada se uvede ovakav način obračuna i naplate?

Da li građani Beograda od naredne grejne sezone mogu da očekuju veće ili niže račune?

Pa, vrlo interesantno. Ovaj, mislim da se ništa neće dramatično promeniti, ovaj, jer sad postoji jedan ozbiljan broj zgrada koje samim prelaskom na naplatu po potrošnji dobijaće niže račune.

Ove godine je već počela naplata za 85.000 stanova u Beogradu koji su ispod tog proseka, ispod prosečne potrošnje, jer kod njih su računi niži nego što su bili ranije. Znači, praktično, niti— niti su šta ugrađivali, kakvu opremu, niti su radili nešto posebno, nisu ni izolovali čak zgrade, nego prosto, to su malo zgrade koje su malo kvalitetnije i gde su— koje zgrade koje su trošile manje energije.

I oni su praktično samo prelaskom na naplatu po potrošnji već smanjili svoje račune.

Međutim, mnogo veći broj zgrada je taj koji troši iznad proseka, i te zgradeće, naravno, ovaj, kako se zove, imati veće račune. E sad, koliko veće? To u suštini, ovaj, zaista neće biti dramatična promena, izuzev ako ne dođu do te neke superpozicije, pa se poveća i cena grejanja po kilovat-satu, odnosno prema instaliranoj snazi, i plus prelazak na naplatu po potrošnji, kadće neke zgrade više trošiti energije. U tom slučaju, to može da bude, ali ja ne očekujem daće, ovaj, bilo ko dobiti račun veći od 20% nego što ga je sad dobijao. Prosto zato što ne— nemoguće je, ovaj, da se tako nešto drastično desi, zato što, mi i sad cenu, tu paušalnu cenu, plaćamo na osnovu stvarne potrošnje, odnosno na osnovu neke potrošnje koja je procenjena još 2015.

godine da iznosi 140 kWh po kvadratnom metru. Stvarna potrošnja, stvarna prosečna potrošnja u Beogradu je 121 ili 123 kWh po kvadratnom metru. Znači, nešto je niža od te, i mi i sad već plaćamo, ovaj— Ali mnogi građani strahuju. Sad, na primer, u tim starim zgradama u kojima možda nemaju

Datum: 11.07.2026

Medij: Nova S

Emisija: Pokreni se

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	11.07.2026 07:00:00	300:00
Prilog	11.07.2026 08:25:00	17:14

Naslov: Gost-Slobodan Jerotić, stručnjak za energetske efikasnost i obnovljive izvore energije

kalorimetri, oni koji imaju stare sisteme radijatora u zgradama, pa gde ne mogu možda da ugrade te S-ventile, gde su ti cevi praktično u zidovima ili ispod poda, da liće oni naići na veće troškove? Ja kažem, opet, to zavisi od same zgrade.

Ovaj, za očekivati je daće da imaju veće troškove grejanja, ali nije za očekivati daće imaju duplo veće troškove grejanja. Imaće možda neke 5, neke 10%, neke 20%, sigurno neće imati preko 50%.

Jer sad, kažem, ako je sadašnja cena paušala računata na bazi 140 kWh po kvadratnom metru, a ona realno iznosi 120 kWh po kvadratnom metru, znači zgrade koje troše 200 kW, koje su te ekstremne zgrade, ekstremno visoku potrošnju igraju, imaju, one ne mogu da imaju sa 140 do 200, ne mogu da— ne mogu toliko da dođe do povećanja troškova grejanja, koliko sad ja vidim u medijima. Priča se o nekim nenormalnim ciframa, duplom nekom, ovaj, kako se zove, povećanju cene. Prosto, to je nemoguće.

Uostalom, znači, najlakši način je da upravnik jedne zgrade pozove Beogradske elektrane i da dobije potrošnju iz prethodne godine, i da naplati potrošnju. I ondaće znati šta je sledeće.

Pa neće se potrošnja sledeće sezone značajno razlikovati. To je u jednocifrenom procentuće se razlikovati u plusu ili minusu u odnosu na ovu godinu. Prema tome, vrlo prosto izračunati kolikoćete imati troškova u budućnosti. E sad, hoću da vas pitam, time se primarno bavite, energetske efikasnošću. Šta mogu građani da urade pa da nekako uštede tu energiju, akoće ovoga puta sada da se stvarno naplaćuje po onoliko koliko smo utrošili? Kako možemo da manje potrošimo pa da manje i platimo?

Šta može da se uradi kako bismo manje te energije potrošili, a da se ipak ogrejemo tokom zime?

Pa, najbolji način je da se, ovaj, uradi— da se uradi energetska sanacija prvo zgrada, naročito tih zgrada iz 60-ih godina, iz 60-ih godina, 50-ih, 60-ih godina, koje su zaista, ovaj, lošeg tog nekog kvaliteta gradnje, koje su devastirane usled kiše, nevremenskih nepogoda, gde fasade otpadaju.

Znači, prosto morate zgradu sanirati, eto, i zameniti stolariju i tako dalje.

I to je prvi preduslov. I na taj način, oko 30% do 40% manje energijeće se trošiti u tim zgradama.

Mi smo u 2025. godini, ja sam vodio tim koji je praktično uradio energetske preglede i analize za 540 zgrada u Srbiji, od tih polovina tih zgrada je u Beogradu, i pokazalo se da same mere energetske efikasnosti štede oko 30-ak do 40% energije. Manje se troši.

Isti taj projekat smo imali u Šapcu 2018./2019. godine, gde su identični rezultati pokazani. Prosto, to je način, i to je prvi korak.

Sledeći korak je da se uvede neki efikasniji sistemi grejanja, da se eventualno razmišlja o obnovljivim izvorima, kombinaciji toplotnih pumpi sa, ovaj, fotonaponskim, ovaj, sistemima, da se kombinuje dva izvora, jedan, znači, ovaj, daljinsko grejanje, sa tim lokalnim izvorima, lokalnim toplotnim pumpama, i da se pravi neka optimizacija. Ali prvi, osnovni korak je energetska efikasnost, odnosno energetska sanacija. Evo, imam podatak: Agencija za energetiku Srbije je pre pet godina objavila analizu kako na grejanje tokom jedne sezone potrošimo više energije nego stanovnici Evropske unije. Pa, ko može da utiče na to? Da li to sami potrošači ili elektrane u Beogradu, odnosno toplane širom Srbije? Dakle, da ne bacamo toliko energije.

Znači, ona ode gde? U vazduh? Pa, ode u vazduh.

Grejemo dvorišta, grejemo, ovaj, prostor van zgrade. U suštini je prvi— najvažnije je da se ugrade energetske sanacije zgrada. I s obzirom da je ta potrošnja zaista jako velika, i da jeste jedna od— jedna od većih u Evropi, znači, mi u suštini, ovaj, prvi korak treba da uradimo u tom smeru.

I to je sad— na potezu su lokalne samouprave, da praktično pomognu građanima i da se napravi jedan mehanizam kako je to najjednostavnije uraditi. Jer da bi građani imali motiv, ako nemate motiv, ako vam se, ovaj, investicija u energetske efikasnost isplati za 15-20 godina, vićete reći: pa dobro, sledeća sezona možda neće biti tako hladna, pa nema veze, idemo dalje.

Je l' se to pokazalo kao dobar primer kada ste vi imali te projekte energetske sanacije zgrada, kada su praktično toplane zajedno sa građanima učestvovali u tome, pa da dobijaju manje račune?

Pa, pokazalo se kao dobro, samo nažalost to je bio samo jedan jedini primer u Šapcu.

Znači, mi smo, ovaj, to u Šapcu radili i pokazali da je, ovaj, toplana može da bude taj energetske, ovaj, subjekt kojiće da nađe sredstva i nađe načina i da pomogne građanima da oni izoluju svoje zgrade i da otplate tu investiciju u periodu od 12 godina, što mislim da je jako dobra ponuda, jerće posle od tih računa koji bi— koji su manji, oni moći da otplate te troškove. To smo pokušali 2025.

godine da uradimo za, kažem, 540 zgrada u Srbiji, međutim, nažalost, nije bilo odziva.

Znači, Evropska banka za obnovu i razvoj ponudila je jedna ozbiljna sredstva za finansiranje takvog projekta na dugoročnim— sa dugoročnim otplatama, sa subvencijama, ovaj, od 50% investicije i tako dalje.

Datum: 11.07.2026

Medij: Nova S

Emisija: Pokreni se

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

	Početak	Trajanje
Emisija	11.07.2026 07:00:00	300:00
Prilog	11.07.2026 08:25:00	17:14

Naslov: Gost-Slobodan Jerotić, stručnjak za energetske efikasnost i obnovljive izvore energije

Međutim, prosto, ovaj, nije ušao u budžet države Srbije i taj projekat zasad stoji.

Da liće biti realizovan, to se— to sad zaista ne— mislim da ne može niko da kaže.

Ali to je posao, to je način, i tako radi ceo svet. Je li se menja svest građana s obzirom na sve ove i globalnu situaciju i sa energentima? Sve poskupljuje konstantno.

Da li vam se čini da građani sve češće razmišljaju o tome kako uštedeti struju, kako uštedeti na grejanju, na koji način sačuvati tu energiju da se ne rasipa? Pa, oni razmišljaju.

Znači, kažem, barijera je to što su to sve visoki troškovi, investicioni troškovi.

Onda je pitanje koliko građana zaista može da uđe u takav projekat bez ikakvih subvencija, bez ikakvih pomoći od strane države. postoje tu i tamo neki, ovaj, kako da kažem, mehanizmi.

Na primer, bila je ta, ovaj, mehanizam podrške od 50%, recimo, za građane koji žele da urade mere energetske efikasnosti. Međutim, ako vi u jednom gradu gde imate, ovaj, kako se zove, 100.000 stanovnika, 1.000 stanovnika ili 50 ili 500 stanovnika priušti svake godine i može— prosto ima prostora za 500 stanovnika, znači treba vam 200 godina da realizujete tako neku, ovaj, takav projekat.

Znači, to je simbolično. To je tek— to je priča tek da bi se radilo.

Ne postoji ozbiljan mehanizam koji je pokrenut, koji su lokalne samouprave, država, koji su pokrenuli i pomogli građanima da on zaista— da zaista oni mogu da implementiraju mere energetske efikasnosti.

To se jedan jedini put desilo u Šapcu 2018./2019. godine, kad je grad, odnosno toplana, zaista napravila taj jedan projekat koji smo nazvali javni ESKU tad u tom momentu, i gde se zaista, ovaj, sve zgrade koje su prošle taj projekat, ovaj, pokazale izg— i u prethodnom periodu je bio— bilo je sličnih projekata. Sve zgrade koje su prošle te projekte pokazale su da postoji smanjenje potrošnje energije. Onda sad, kad imate dobar projekat i kad imate dobre rezultate, onda menjate i razmišljanje ljudi. Onda ljudi kažu: pa zašto bih ja trošio više energije, zašto bih plaćao više para ako to sve mogu da uradim i ako mogu da bolje živim, kvalitetnije da živim sa manje para, i ako postoji neki mehanizam kojiće da mi pomogne to da radim, onda naravno doćiće do promene.

Šta su se pokazali sada kao negde najjeftiniji vidovi grejanja? Na koji, negde, kakve savete dajete gradu? Verujem da vas i vaši prijatelji pitaju šta da radimo.

Pa, najpopularnije, ovaj, priča sad o toplotnim pumpama. Međutim, toplotne pumpe suštinski opet, ovaj, imaju smisla kad imate dobro izolovanu zgradu, kad imate, ovaj, nisko temperaturno grejanje, kad imate malu potrošnju. Znači, taj efekat toplotnih pumpa u tom momentu— Ali struja poskupljuje, pa se snižava crvena zona. Pa jeste, ne menja to mnogo. Znači, pazite, crvena zona je, ovaj, preko 1200 kWh po kvadratnom metru. Jedan stan od 60, ovaj, kvadrata ili 70 kvadrata sa split sistemima je daleko od te zone. Znači, prosto, čak i kuće do 200 kvadrata, možda i preko 200, nešto preko 200 kvadrata, ako su dobro izolovane i ako su— ako suurađeni kako treba sistemi grejanja, oni su ispod crvene te zone. Prema tome, ne menja to mnogo. Ali kažem, to je jedan od najelegantnijih vidova grejanja, zato što je prosto čist, nema sagorevanja, nema zagađenja životne sredine i tako dalje. Međutim, ovaj, postoje sigurno i drugi načini, ali najbolja kombinacija bi možda bila, ovaj, u pojedinačnim kućama da imate taj vezu tu, odnosno kombinaciju fotonaponske elektrane koja proizvodi električnu energiju, da postanete kupac proizvođača i da koristite toplotnu pumpu koristeći električnu energiju za tu toplotnu pumpu koju ste sami proizveli.

Onda vam drastično pada, ovaj, kako se zove, troškovi samog grejanja, je li?

Ali se onda vraćamo na onu malopre temu koju ste pomenuli, to građani ne mogu sami zbog, visine te investicije. Upravo tako, upravo je to problem. Kažem, ovde— ovde je osnovni problem je nepostoj— ne postoji zainteresovanost, ovaj, ljudi koji treba da donose odluka.

Ne postoji njihova zainteresovanost da pomognu građanima. Kad bi postojali— kad bi postojali mehanizmi, onda bi to zaista, ovaj, bila sasvim drugačija priča. Jer, pazite, ovaj, javni interes je manja potrošnja energije, smanjenje potrošnje goriva, smanjenje potrošnje fosilnih goriva.

Mi smo država koja je ekstremno zavisna od uvoza fosilnih goriva. I ako imamo— imamo i bezbednosni problem i finansijski problem i svakakve moguće probleme, i zagađenje životne sredine, zagađenje vazduha, i ako ne rešavamo taj problem, mi praktično štetimo zdravlju, štetimo budžetu.

Znači, na sve moguće načine ugrožavamo egzistenciju ljudi. A kako vi ugrubo ocenjujete stanje energetske sistema u Srbiji? Pa, nije nešto sjajno. Znači, prvo imate problem sa diversifikacijom snabdevanja, recimo, gorivima. Evo, imali— videli smo problem, imamo jedan jedini cevod nafte, i kad taj cevod ne radi, mi nemamo načina da, ovaj, dopremo naftu do rafinerije.

Znači, sad u poslednjih nekoliko godina je tek počelo da se grade, ovaj, novi— počelo se da se diversifikuje snabdevanje prirodnim gasom, je li, napravljen je jedan, dva cevoda, ali i dalje imamo

Datum: 11.07.2026

Medij: Nova S

Emisija: Pokreni se

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Početak

Trajanje

Emisija 11.07.2026 07:00:00 300:00

Prilog 11.07.2026 08:25:00 17:14

Naslov: Gost-Slobodan Jerotić, stručnjak za energetska efikasnost i obnovljive izvore energije

jednog dobavljača. Znači, mi smo energ— mi smo, kako da kažem, u opasnosti da nemamo energiju i da dođemo u situaciju da dođe neko, ovaj, neki period kad nam treba energija, mi je nemamo.

E sad, što se tiče naših, ovaj, elektrana, pre svega, tu su resursi na is— na, na, kako da kažem, izdisaju, je l'. Znači, 2024. godine, u decembru mesecu, mi smo sklopili, ovaj, država je sklopila sporazum sa Međunarodnim monetarnim fondom da 2040.

godine više nemaju uglja. Šta to znači? Ako nema uglja, mi više ne možemo da proizvodimo energiju. A to je civilizacijska tekovina da više se ne koristi ugalj u proizvodnji električne energije. Znači, smetamo, ovaj, kako da kažem, na svaki način pokušavamo da sabotiramo građansku energiju, ljude koji hoće da sami proizvode energiju. Mi im to ne dozvoljavamo.

Ne poštujemo pravila Evropske unije, ne implementiramo evropske direktive. na svaki mogući način, kažem, sputavamo razvoj obnovljivih izvora energije. I onda nam se dešava to što nam se dešava, i doći ćemo u situaciju da jednog dana nećemo imati električne energije.

A ova priča koja sad slušam u medijima, te nuklearne energije i tako dalje, bojim se da je to priprema, u stvari, za neke data centre i za neke ekstremno velike potrošače, velike kompanije kojima će biti potrebna energija koja ima, ovaj, ambijent jako pogodan, jeftin i tako dalje, gde će oni praktično svu energiju koja se bude eventualno u tim velikim elektranama proizvodila povući za svoje neke potrebe, i daće građani ostati bez energije i daćemo imati još veće probleme nego što smo sad.

Pa, bez obzira na neke možda nove kapacitete koje budemo gradili. Gospodine Jerotiću, vi niste imali ni malo optimistične prognoze za nas, ali očigledno je takva realnost. Pa, mi možda se lažemo, ovaj, ali što bi— ako, ako ne znate problem, nećete ga ni rešiti. Ako znate problem, ima jako velike šanse da ga rešite. Prema tome, nadamo se onda daće i doći do tih rešenja.

Hvala vam mnogo što ste ovog jutra bili sa nama. Bio je ovo Slobodan Jerotić, stručnjak za energetska efikasnost.

